

EKO OZNAKA ERA eco label

Dodjeljuje se namještaju koji zadovoljava kriterije eko dizajna navedene u točki 4. Vlasnik eko oznake **ERA eco label** je Era grupa d.o.o. iz Vinkovaca.

1. Značenje oznake

Eko oznaka se dodjeljuje primjenom metodologija LCA - Life Cycle Analysis – koja obuhvaća definirane čimbenike procjenjivanja uzimajući u obzir sve faze procesa – od projektiranja, nabavljanja, proizvodnje, pakiranja, prijevoza, upotrebe, buduće restauracije, prenamjene, pa sve do odlaganja. Osim navedenih, podrazumijevaju se i međufaze, odnosi između pojedinih faza kao i ljudski i okolišni faktori.

Kvaliteta proizvoda po pitanju okoliša je procijenjena na temelju kategorije utjecaja: šteta na ljudsko zdravlje i na okoliš - s ciljem da se pojednostavi komunikacija o različitim oblicima utjecaja.

Eko oznaka ERA eco label **dodjeljuje se pojedinačnom elementu namještaja** u trajanju od tri godine.

Eko oznaka ERA eco label znači:

1. Da se u proizvodnji namještaja koristio prirodni, reciklirani ili repromaterijal koji se može reciklirati
2. Da se u najvećoj mogućoj mjeri eliminiralo isparavanje otrovnih tvari u okoliš štiteći pri tom i ljudsko zdravlje

EKO OZNAKA ERA – ECO LABEL ERA

---

3. Da se pri izradi proizvoda i pakiranju primjenjuju principi eko dizajna
4. Da u proizvodnom procesu nisu povrijeđena ničija prava, bilo kao autora ili radnika: drugim riječima, da je proizvod autorsko djelo, nije kopija nečijeg rada, a u njegovom nastajanju nije korišten dječji rad, te podrazumijeva da su sudionici u cijelom procesu nastajanja proizvoda bili adekvatno nagrađeni za svoj rad te radili u primjerenim radnim uvjetima, u skladu sa propisima.

2. Način primjene eko oznake

Primjenjuje se na proizvodu, ambalaži i promotivnom materijalu sukladno Knjizi standarda oznake.

Dodjeljuje se proizvodu koji zadovoljava Standard ekološkog namještaja čiji je vlasnik i autor Era grupa d.o.o. iz Vinkovaca, a sve prema kriterijima Standarda. U postupku dodjeljivanja oznake (ocjenjivanju) sudjeluju stručnjaci s područja ekologije, proizvodnje namještaja, drvne industrije, dizajna i ekonomije.

3. Način označavanja na proizvodima

Eko oznaka se aplicira na proizvode prema Knjizi grafičkih standarda označavanja.

4. Kriteriji koji se odnose na izbor i upotrebu sirovina ili na proizvodni proces, a koje moraju zadovoljiti proizvodi kako bi mogli nositi znak eko oznaka Era:

Eko oznaku ERA mogu nositi samo i isključivo proizvodi koji odgovaraju propisima Standarda ekološkog namještaja. Standard propisuje način projektiranja koji je vođen PRINCIPIMA EKO DIZAJNA.

Zahtjevi koji uključuju ekološki oblikovan proizvod i koji služe kao kriteriji za dobivanje eko oznake ERA su:

Zahtjevi koje uključuje ekološki oblikovan proizvod su:

Proizvod je izrađen od ekološki prihvatljivih materijala, prvenstveno drva i drvnih materijala sa FSC certifikatom

Hrvatska je na 47% kopnene površine prekrivena šumama, a više od dva i pol milijuna hektara državnog područja je pod šumama koje osiguravaju drvnu zalihu veću od 350 milijuna prostornih metara.

EKO OZNAKA ERA – ECO LABEL ERA

Glavni dobavljači sirovine, Hrvatske šume, posjeduju FSC certifikat koji jamči da je proizvod izrađen od drva iz zdrave šume, kojom se gospodari prema strogim ekološkim, ekonomskim i socijalnim standardima.

Cjelokupan drvo-prerađivački kompleks u Hrvatskoj zasnovan je na visoko vrijednim površinama pokrivenim šumama koje su izvor kvalitetne i biološki obnovljive sirovine.

Ovdje treba posebno naglasiti, da proizvodi koji su u skladu sa principima eko dizajna, ne smiju sadržavati genetski modificirano drvo. Ekološki su prihvatljivi i reciklirani materijali koji se obično koriste u proizvodnji, a to su materijali koji ne generiraju štetan i suvišan otpad u proizvodnji ili po završetku životnog vijeka.

S druge pak, strane, drvo iz neodrživih izvora siječe se bez plana i bez pažnje te ostavlja gola područja koja nikada ne vraćaju svoju funkciju, te se na taj način nestaju životinjske i biljne zajednice. To se događa u brazilskoj Amazoni gdje se šume krče i uništavaju. Tako da dobro promislite kada kupujete namještaj, podove ili druge proizvode od drva – pitanje je jesu li oni izrađeni od mahagonija ili tikovine nekome učinili štetu, kršenjem ljudskih i životinjskih prava.

ERA je ponosni nositelj FSC certifikata čime jamči da koristi samo i isključivo održivo drvo, drvo iz šume kojom se gospodari društveno odgovorno i na taj način doprinosi klimatskoj neutralnosti.

U najvećoj mogućoj mjeri izbjegavanje upotrebe opasnih tvari

Sirovo drvo se ne smije obrađivati pripravcima koji sadrže tvari koje su po Svjetskoj zdravstvenoj organizaciji klasificirane kao klasa IA (iznimno opasne), klasa IB (vrlo opasni). Obrada drva treba biti u skladu sa odredbama Zakona o kemikalijama te u proizvodima ili pripravcima, kao niti u vezivima, adhezivnim sredstvima ili ljepilima te materijalima nije dopušten sadržaj slobodnog formaldehida.

Drugim riječima, za tretiranje drva koristi se učinkovito i prirodno sredstvo za zaštitu, konzerviranje i završnu obradu. Ono štiti drvo od plijesni, mokre truleži i gljivica čime se produljuje vijek trajanja.

Prilikom spajanja dijelova drva u ploče, koristi se ljepilo na biološkoj bazi koje zamjenjuje ljepila koja sadrže formaldehid. Jedan od primjera je ono ljepilo čija je glavna sirovina lignin, strukturna komponenta drva i nusproizvod industrije celuloze koji se obično spaljuje nakon obrade drva. Kao alternativa formaldehidu, lignin nudi zdraviji način korištenja drva, posebno u građevinarstvu i industriji namještaja koji više štiti ugljik.

Nadalje, završna obrada drva nije ekološka ako se koriste poliuretanski lakovi, pa čak i oni na vodenoj bazi jer oni sadrže mnogo hlapljivih organskih spojeva (VOC – Volatile Organic Compounds) koji su otrovni za ljude, životinje i negativno djeluju na okoliš. VOC su kemikalije koje mogu ispariti u zrak i uzrokovati brojne zdravstvene probleme, uključujući glavobolje, vrtoglavicu i iritaciju očiju, nosa i grla. U nekim slučajevima mogu izazvati i ozbiljnije probleme, poput oštećenja jetre i bubrega.

Otpad tzv. „škart“ u proizvodnji je smanjen na minimum

Nešto manje od 2% drvnih ostataka ne može se preraditi u poluproizvode, odnosno može se smatrati otpadom. S druge strane, u klasičnoj proizvodnji namještaja iskorištava 18 – 20% sirovine (znači od 1 m³ posječenog drva, koristi se manje od četvrtine). U filozofiji eko dizajna namještaja, eko dizajner u suradnji s tehnolozima i inženjerima ispituje i inovira –

EKO OZNAKA ERA – ECO LABEL ERA

---

povećava upotrebu drva čak i na više od 50%. To postiže na način da koristi one dijelove drva koji se uobičajeno ne koriste, ali su zdravi, lijepi i izdržljivi, pa se na taj način oni iz „škarta“ pretvaraju u uporabni dio drva. To su npr. kvrge, bjelika, razna prirodna „oštećenja“ i „anomalije“ drva.

Prije nekoliko godina, ERA je provela natječaj za dizajn pod nazivom „Kvrga“ istovremeno educirajući dizajnere i tražeći od njih da aktivno sudjeluju u procesu eko dizajna, koristeći sve one „slike“ drva koje se do tada nisu koristile.

Racionalna upotreba sirovina

Pri oblikovanju proizvoda treba voditi računa o iskorištenosti materijala, kako ne bi bilo nepotrebnog otpada, odnosno kako bi se taj „višak“ materijala mogao upotrijebiti za neki drugi dio proizvoda ili neki drugi proizvod.

Proizvodi su multifunkcionalni

Namještaj oblikovan u skladu sa principima eko dizajna često ima više funkcija. Naravno, nije nužno da svaki proizvod ima više funkcija, ali pri definiranju proizvoda potrebno je razmisliti i upitati se za što sve se može koristiti ili prenamijeniti.

Tko sve može biti korisnik? U skladu sa tim odgovorima potrebno je oblikovati proizvod koji može imati više funkcija. U današnje vrijeme sve više dizajnera i proizvođača se okreće ka dizajniranju proizvoda u skladu s načelima inkluzivnog dizajna - dizajna za sve ili dizajna bez ograničenja. To nije novi žanr dizajna ili zasebna djelatnost, već predstavlja opći pristup oblikovanju pri kojem dizajneri osiguravaju da njihovi predmeti i/ili usluge rješavaju potrebe najširih mogućih skupina korisnika, bez obzira na dob ili sposobnost. Rast inkluzivnog dizajna uvjetovalo je starenje stanovništva i rastući pokreti za integraciju osoba s invaliditetom u društvo. Taj koncept dizajna nije usmjeren samo na invalidne i hendikepirane osobe, već na osobe s posebnim potrebama u svim skupinama stanovništva, kao što su djeca, starije osobe, trudnice i sl. Inkluzivni dizajn podrazumijeva proizvod koji je bez posebnih adaptacija i modifikacija jednostavan za upotrebu za sve korisnike.

Osigurana je jednostavna montaža, demontaža i eventualno odlaganje

Pri oblikovanju vodi se računa o mogućnosti i načinu slaganja namještaja pri transportu, montaži i rukovanju tijekom montaže i demontaži namještaja, pri čemu je bitno izbjeći komplicirana rješenja, kao i nepotrebne radnje.

Kod proizvoda oblikovanog u skladu sa principima eko dizajna, važno je minimalizirati broj dijelova proizvoda, kako radi optimalizacije proizvodnje, tako i radi optimalizacije montaže i manipulacije proizvodom.

Prilikom oblikovanja treba se smanjiti i različitost materijala kako bi se optimizirala nabava, proizvodnja, održavanje ali i konačno odlaganje i recikliranje proizvoda.

Kako suvremeno oblikovani proizvodi, a tako i namještaj, ne može izbjeći simbiozu sa suvremenim tehnologijama i upotrebom raznih drugih dijelova koje zahtjeva funkcija proizvoda, kao npr. rasvjeta, baterije i sl. Dijelove, koji se u fazi odlaganja na otpad posebno sortiraju i odlažu, potrebno je posebno označiti te na početku procesa predvidjeti njihovo jednostavno odvajanje i sortiranje.

EKO OZNAKA ERA – ECO LABEL ERA

Naravno, ukoliko do odlaganja uopće dođe. Jer, namještaj izrađen po principima eko dizajna je dugotrajan što znači da može biti u upotrebi i više od stotinu godina. Nakon toga, ako je izrađen pro principima eko dizajna moguće ga je prenamijeniti u nešto drugo ili iskoristiti za ekološku potpalu vatre.

Olakšano čišćenje i održavanje

Sva mjesta proizvoda trebaju biti dostupna za čišćenje i održavanje. Održavanje i čišćenje namještaja moraju biti mogući bez upotrebe organskih otapala. Namještaj od cjelovitog drva, oblikovan u skladu sa principima eko dizajna, površinski zaštićen prirodnim uljima i voskom, održava se vlažnom mekom krpom, te se povremeno, prema potrebi, osvježi uljem ili voskom.

Upotreba komponenata proizvoda koje produljuju životni vijek proizvoda

Kvaliteta proizvoda je skup pojmova koji se odnose na kvalitetu materijala, izvedbe, sastav, te funkcionalnost, konstrukciju, oblik, boje i ostalo. Drvo samo po sebi kao visoko kvalitetan materijal jamči trajnost.

Prilaganje slikovnih uputa za sastavljanje, upotrebu i održavanje uz proizvod

U industriji namještaja uglavnom se susrećemo sa sekundarnim pakiranjem i prijevoznim pakiranjem, a manje s primarnim. Pakiranjem treba zadovoljiti određeni broj ciljeva identifikaciju marke, prenijeti iscrpnu i uvjerljivu informaciju, olakšati prijevoz proizvoda i njegovu zaštitu, pomoći pri pohrani u skladištu i trgovini pridonijeti upotrebi predmeta. Utjecaj na označavanje proizvoda, naravno, imaju i posebnosti tržišta na koje se proizvod plasira odnosno jezik, zakonodavstvo i informacije za potrošače.

Kako bi proizvod koji je oblikovan prema principima eko dizajna bio svima prihvatljiv i jasan, uz proizvod se prilažu slikovne upute za sastavljanje, upotrebu i održavanje. Također, potrošaču trebaju biti prezentirane i detaljne informacije s opisom najboljeg načina postupanja sa odlaganjem proizvoda kada postane otpad, navedenih redom kojim utječu na okoliš (npr. ponovna upotreba, recikliranje, poticanje zahtjeva za povrat, proizvodnja energije). Za svaku mogućnost odlaganja trebaju biti navedene mjere opreza koje treba poduzeti kako bi se ograničio negativan utjecaj na okoliš.

Smanjenje točaka koje mogu oslabiti proizvod

Pri oblikovanju proizvoda, potrebno je voditi računa i eliminirati točke koje bi mogle konstrukcijski oslabiti proizvod i time smanjiti životni vijek proizvoda.

Nastojanje da popravak i buduća restauracija proizvoda budu isplativi

Kod proizvoda od izrađenih od cjelovitog drva završno obrađenih uljima i voskovima, restauracija i popravak su jednostavni i isplativi.

Povećanje broja godina za koje se daje jamstvo na proizvod

Proizvođač se jamstvom obavezuje izvršiti preuzete obveze prema kupcu vezano uz prodani proizvod. To jamstvo kod kupca smanjuje percepciju rizika i daje mu određenu sigurnost u pogledu kvalitete proizvoda. Namještaj oblikovan prema principima eko dizajna bez problema dobiva jamstvo u trajanju od 100 godina. Naravno, ukoliko ga se tretira u skladu sa pravilima mikroklimatike: vlažnost i temperatura zraka u prostoru u kojem se nalazi, propisani postupak čišćenja i održavanja i slično.

Možda je često puta zbunjujuće što je pokriveno, a što nije jamstvom za namještaj stoga proizvođač eko namještaja treba biti otvoren za komunikaciju po tom pitanju. Jamstvo, naime, pokriva kvarove proizvođača, ali ne pokriva nemar, pogrešno rukovanje proizvodima i opću istrošenost. Zato je važno da se kupci informiraju o tome da drveni namještaj treba određenu vlažnost zraka u prostoru u kojem se nalazi. Ukoliko u zraku ima premalo vlage, „uključuje se“ prirodno svojstvo drva da iz sebe ispušta vlagu u prostor želeći ga učiniti pogodnim za život. Zato se često puta kaže da „drvo radi“, ispuca i deformira se. Slično se događa ako je prostor previše vlažan, drvo želi upiti višak vlage, ponovo kako bi reguliralo mikroklimu u prostoru i opet se događaju anomalije u njegovu izgledu.

Osiguran post-prodajni servis, popravak i zamjena proizvoda

Namještaj je oblikovan tako da se može jamčiti njegova dugotrajnost i mogućnost nabave određenih rezervnih dijelova koji su istovjetni ugrađenima ili imaju ista funkcionalna svojstva kao ugrađeni.

Proizvođač eko namještaja će rado odgovoriti na zahtjeve za popravak namještaja koji je oštećen nepažnjom ili određenim lošim mikroklimatskim uvjetima – vješti zaposlenici će izvršiti servis i popravak namještaja kako bi on ponovo dobio novi sjaj.

U duhu Europskog Green Deal-a koji potiče stvaranje novih obrazaca na tržištu: najam umjesto kupovine, osmišljavaju se koncepti najma namještaja. Novi trendovi u svim industrijama baziraju se na održivosti i ekološkim i zdravim proizvodima. Na taj izazov **ERA grupa** ima odgovor u obliku najma namještaja za uređenje interijera i eksterijera poslovnih objekata. Uz takvu uslugu, opremanje poslovnih, privatnih ili javnih prostora nikada nije bilo jednostavnije.

Najam namještaja moguće je ugovoriti od jedne do pet godina i nakon što protekne taj period, namještaj se može zadržati ili vratiti bez naknade. **ERA grupa** kao društveni poduzetnik kroz eko dizajn namještaja čiji je rezultat i mogućnost najma namještaja pozitivno djeluje u tri segmenta: očuvanju okoliša, razvoju zajednice u kojoj posluje i promociji društvenog poduzetništva.

Minimaliziran broj dijelova proizvoda

Kod proizvoda oblikovanog u skladu sa principima eko dizajna, važno je minimalizirati broj dijelova proizvoda, kako radi optimalizacije proizvodnje, tako i radi optimalizacije montaže i manipulacije proizvodom.

EKO OZNAKA ERA – ECO LABEL ERA

Minimalizirana različitost materijala

Prilikom oblikovanja treba se smanjiti različitost materijala kako bi se optimalizirala nabava, proizvodnja, održavanje ali i konačno odlaganje i recikliranje proizvoda.

Izbor materijala jednostavnih za recikliranje

U skladu sa zahtjevom da su materijali od kojih je proizvod napravljen ekološki prihvatljivi, ujedno trebaju imati mogućnost što jednostavnijeg recikliranja.

Izbjegavanje materijala na bazi melaminskih smola

Kod namještaja izrađenog prema principima eko dizajna, primjena materijala na bazi melaminskih smola nije dozvoljena.

Označavanje problematičnih dijelova u fazi uništavanja proizvoda i omogućiti njihovo olakšano odvajanje

Kako suvremeno oblikovani proizvodi, a tako i namještaj, ne može izbjeći simbiozu sa suvremenim tehnologijama i upotrebom raznih drugih dijelova koje zahtjeva funkcija proizvoda, kao npr. rasvjeta, baterije i sl. Dijelove, koji se u fazi odlaganja na otpad posebno sortiraju i odlažu, potrebno je posebno označiti te na početku procesa predvidjeti njihovo jednostavno odvajanje i sortiranje.

Cjelokupan sadržaj ovog dokumenta vlasništvo je poduzeća Era grupa d.o.o., Vinkovci.

Bez pismene dozvole vlasnika, zabranjeno je djelomično ili u cijelosti kopirati, reproducirati, objavljivati, tiskati, mijenjati i distribuirati sadržaj. Neovlašteno korištenje sadržaja Standarda predstavlja kršenje autorskog prava i Zakona.